

Стеценко Н.М.

*доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

**ВИКОРИСТАННЯ ВІЛЬНОПОШИРЮВАНИХ ПРОГРАМНИХ
ЗАСОБІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ У СТУДЕНТСЬКИХ
НАУКОВИХ РОБОТАХ З ПЕДАГОГІКИ**

У тезах висвітлюється актуальність проблеми боротьби з плагіатом та практичний досвід використання програмного засобу Etxt Antiplagiat.

Питання плагіату у наш час стоїть дуже гостро. Плагіат виявляють у працях іменитих учених, дослідників, науковців. Соціологічні дослідження вказують, що близько 90% студентів «сплагіачують» курсові, реферативні та інші «творчі» роботи, користуючись Інтернетом.

Суворі санкції проти привласнення інтелектуальної власності прописуються у нормативних документах різного рівня. Так, в ст. 6 Закону України «Про вищу освіту», вказується: «Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома».[1]; відповідальності ж за плагіат у курсових і реферативних роботах студентів на законодавчому рівні не встановлено. У внутрішніх Положеннях вищих навчальних закладів, як правило, дисциплінарними стягненнями, які можуть бути застосовані до студента за плагіат, є догана або письмове попередження на рівні деканату, інституту.

Ще один шлях боротьби з плагіатом - це створення репозитарію для завантаження всіх письмових робіт (курскових, дипломних, бакалаврських, магістерських, дисертацій), що пишуться в університетах, в академічних установах, де ці тексти будуть зберігатися [2].

Проблема боротьби з плагіатом є актуальною, тому використання програмних засобів, які б протидіяли плагіату постійно стоятиме на порядку денному. Існує багато різноманітних програмних засобів, які допомагають виявити плагіат, в тому числі вільнопоширюваних. Перевірку на плагіат можна здійснювати за допомогою інтернет-сервісів, які надають послуги для перевірки текстів на унікальність. За допомогою онлайн-сервісів Інтернет (наприклад <http://plagiarisma.ru/>, <http://www.content-watch.ru/>, <http://text.ru/antiplagiat>) перевірку студентських робіт можна здійснювати безкоштовно, але, зазвичай, існує обмеження кількості символів, а тому приходится текст завантажувати частинами, що є досить незручно, особливо, коли потрібно чекати перевірки попередніх текстів.

Особливістю перевірки студентських наукових робіт з педагогіки на плагіат є те, що, як правило, студенти, які навчаються на педагогічних спеціальностях, не є достатньо інформативно підготовленими, щоб використати «специфічні» технічні способи безкоштовного «обходу Антиплагіату», тому програмний засіб Etxt Antiplagiat є найбільш придатним для використання, який є доступний в мережі Інтернет, його можна завантажити на персональний комп'ютер. Важливим також є те, що програма при запуску постійно оновлюється, тому система пошуку плагіату є досить ефективною. (Рис. 1).

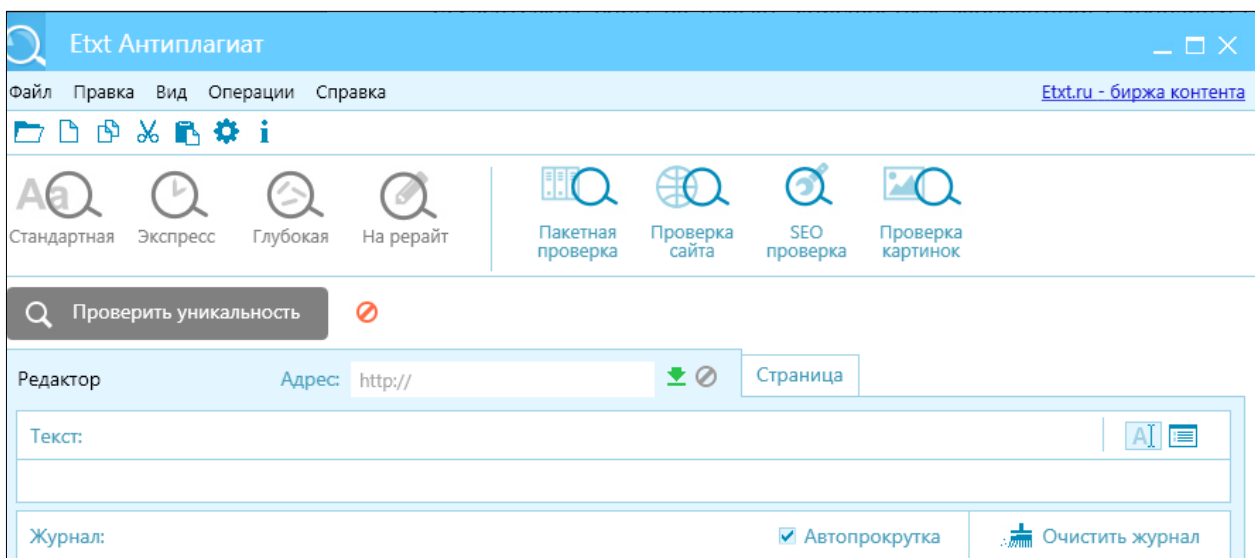

Рис.1. Інтерфейс програми Etxt Antiplagiat

Використання програмного засіб Etxt Antiplagiat не потребує особливих навичок користувача. Для перевірки студентської роботи на унікальність досить відкрити програму, дати дозвіл на оновлення і перезапустити. Наступним кроком буде відкриття файлу студентської наукової роботи та перевірка її на унікальність, яка подається у відсотках. Протягом перевірки необхідно вводити капчу – код (вираз із букв або цифр), тому цей процес займає певний час і вимагає присутності перевіряючого. Перевірка курсової роботи займає приблизно 7-10 хвилин. Функції програмного засобу дозволяють також зберегти звіт за перевірку тексту на унікальність.

Ще однією позитивною стороною програмного засіб Etxt Antiplagiat є те, що програма може здійснювати перевірку пакетно, тобто є можливість перевірки не окремого тексту, а пакету текстів.

З метою профілактики привласнення чужої праці, можна запропонувати студентам спочатку самостійно перевірити роботу на плагіат, а потім подавати її на перевірку.

Використання програмних засобів для перевірки наукових робіт студентів на плагіат надає можливість викладачу протидіяти плагіату, спонукати студентів до творчої діяльності, навчити їх грамотно і в логічній послідовності викладати свої думки, правильно цитувати джерела, бути добросовісними та відповідальними.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. МОН створює репозитарій академічних текстів.[Електронний ресурс]. [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/49995/>.